

NTM

- skræddersyet til nordiske landmænd

Af Anders Fogh og Morten Kargo, VFL Kvæg, Emma Carlén, Svensk Mjök og Elina Paakala, Faba

Mælkeprisen i de nordiske lande er på samme niveau eller højere end i andre lande. Mælkeproduktionen er desuden kendetegnet ved høje omkostninger, afregning efter mælkekvalitet, og stor fokus på dyrevelfærd. Desuden skal køerne kunne producere under kolde nordiske klimaforhold. Dette giver prisrelationer, der er specielle for vores lande. Disse specielle prisrelationer er udgangspunktet for det nordiske total økonomiske indeks - NTM. NTM er derfor et økonomisk indeks, som er skræddersyet til nordiske landmænd.

NTM er baseret på den økonomiske effekt af at forbedre de enkelte egenskaber. For eksempel giver en ekstra indeksenhed for protein 1,2 kg ekstra protein produceret pr. laktation. Mejerierne betaler for det ekstra

mælkeprotein, men samtidig er produktion af ekstra mælkeprotein forbundet med en ekstra omkostning. Forskellen mellem indtægt og omkostning er den marginale økonomiske fortjeneste forbundet med at øge det avlsmæssige niveau

for proteinydelse. De samme beregninger er foretaget for frugtbarhed, yversundhed og alle de andre egenskaber, der indgår i NTM. Det er vigtigt at forstå, at reducerede omkostninger, såsom færre dyrlægebehandlinger på grund af sundere køer, er lige så vigtige for at forbedre indkomsten som at øge mælkeydelsen. De har begge effekt på din bundlinje! Den marginale økonomiske fortjeneste for hver enkelt egenskab omregnes til vægtfaktorer svarende til den økonomiske betydning af hver egenskab. Vægtfaktorerne anvender vi til at beregne NTM, og på denne måde maksimeres den økonomiske værdi af en NTM-enhed. Sagt på en anden måde giver anvendelse af tyre med højest NTM størst fremgang for de økonomisk vigtigste egenskaber. Men alle egenskaber indgår i NTM.

Hvis prisen på mælkeprotein var dobbelt så høj som i dag, og omkostningerne til produktion af protein var som hidtil, ville den marginale indtjening ved at producere mere protein være højere, og mælkeprotein derfor have højere vægtning i NTM i forhold til øvrige egenskaber. Anvendelse af tyre med

NTM er et økonomisk indeks, som er skræddersyet til nordiske landmænd. Styrken er, at NTM er baseret på faktiske prisforhold og produktionsbetingelser i de nordiske lande.

højt NTM ville i dette tilfælde give større fremgang for proteinydelse.

Udenlandske totalindekser - ikke nødvendigvis lig med bedst økonomi

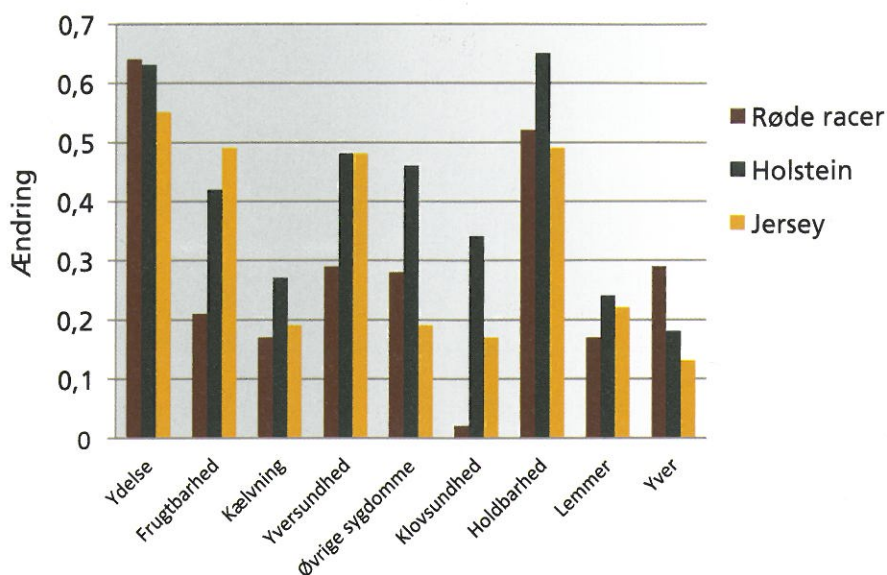
Styrken ved NTM er, at NTM er baseret på faktiske prisforhold i de nordiske lande. I andre lande, for eksempel i USA, er prisforholdene anderledes, hvilket afspejles i TPI, som er USA's pendant til NTM.

Der kan være mange årsager til, at prisforholdene er anderledes i andre lande. Det kan eksempelvis være lavere veterinære omkostninger og lavere omkostninger til foder på grund af gunstigt klima eller lavere priser på landbrugsjord. Afregningsmodellerne for mælk kan også være anderledes, eksempelvis at høj mælke kvalitet ikke belønnes på samme måde som i Norden.

Hvis du som nordisk kvægbruger vælger tyre, der rangerer højt på andre landes totaløkonomiske indekser, eksempelvis det amerikanske TPI, vil du stadig få avlsmæssig fremgang for vigtige egenskaber. Men fremgangen for de forskellige egenskaber, vil være forskellig fra fremgangen ved brug af NTM. Dette vil ikke være optimalt ud fra de økonomiske forhold i Norden.

Prisforholdene hos vores nærmeste europæiske naboer, som Tyskland og Holland, er meget lig forholdene i de

Figur 1. Ændring i indeksenhed når NTM øges med én enhed

nordiske lande. Det vil dog stadig være bedst at anvende NTM, fordi vi i de nordiske lande har avlsværdital for sundhedsegenskaber, som kun få andre har. Nordiske kvægbrugere bør således altid spørge efter NTM, når de køber sæd.

NTM er tilgængelig for alle tyre - uanset oprindelse

NTM er naturligvis til rådighed for tyre afprøvet i de nordiske lande, men det er også tilgængelig for udenlandske tyre. For udenlandske tyre beregnes NTM på

grundlag af de internationale avlsværdital beregnet af Interbull.

NTM giver fremgang for alle egenskaber

Udvælgelse efter NTM vil give fremgang for alle de egenskaber, der indgår i NTM. Figur 1 viser den gennemsnitlige fremgang for udvalgte egenskaber ved at øge NTM med én enhed. Eksempelvis vil avlsværditalene for ydelse og levetid øges med omkring 0,6 indeksenheder, når NTM øges med én enhed. ●

Udvælgelse efter NTM giver fremgang for alle de egenskaber, der indgår i NTM.

